

Hoe de jeugd de Vrije Universiteit ziet

De opstelwedstrijd over de V.U. voor een paar jaar uitgeschreven onder de leden van de Gereformeerde jeugdverenigingen, had tot resultaat dat een flink aantal opstellen, waaronder enige zeer goede, aan het Gereformeerd jeugdcentrum werden gezonden.

In dit extra nummer van het V.U.-blad moet ook de jeugd aan het woord en we meenden dat het beste te kunnen bereiken, door een der met een prijs bekroonde inzendingen op te nemen.

Onze Vrije Universiteit

(Opstel van Lineke Praamsma te Groningen)

Keizersgracht, las ik halfluid en bleef even staan op de brug. Wat een prachtige oude huizen spiegelde zich in het water! Ik ging de brug over en liep de gracht op. Zo onder het lopen gleed mijn blik gedachtenloos over de huizen. Er waren er nog van die echt-ouderwetse herenhuizen, met hun hoge stoepjes en oude geveltjes.

Plots werd mijn aandacht getrokken. 'Vrije Universiteit', zag ik in de gevel van een van de hoge huizen van ongeveer vier verdiepingen staan. Onwillekeurig hield ik mijn tred in. Wel erg verwonderd moet ik er naar hebben staan kijken, want opeens werd ik op mijn schouder getikt; een oude stem zei: 'Ja, dat is beslist wel de moeite waard om even bij stil te blijven staan. 'Verbaasd keek ik in de bolle brilleglazen van een deftig oud heertje. 't Kon warempel wel een dominé zijn, dacht ik bij mezelf. Later bleek dit ook zo te zijn.

Gretig vroeg ik: 'Weet u er misschien meer van te vertellen?' 'Zeker weet ik dat, hier heb ik nog gestudeerd', was het antwoord, 'en met alle genoegen wil ik je er enige dingen van vertellen ook.' Het leek, of hij zo direct zou beginnen, maar hij bedacht zich. 'Je bent hier zeker niet bekend, hè?' vroeg hij. 'Ik ben hier maar voor enkele dagen.' antwoordde ik. 'Maar je bent zeker wel eens in ons beroemd Vondelpark geweest en hebt het standbeeld voor Vondel bewonderd, niet? Nu, dan moet dat beslist gebeuren.' Zo gezegd, zo gedaan.

Toen we er waren en ons goed en wel op een bank hadden geïnstalleerd begon hij.

'Reeds vijftig jaar lang werden pogingen gedaan tot oprichting van een Christelijke Universiteit, waar geen rationalisme zou heersen.' Dit begreep ik. In ons Vaderlands Geschiedenisboekje hadden wij iets moe-

ten leren over Rationalisten. Aan het menselijk verstand, de rede of ratio, werd de hoogste waarde toegekend, de stellige uitspraken van de Heilige Schrift werden hieraan ondergeschikt verklaard, stond er.

'Het valt te begrijpen,' ging de oude dominé verder, 'dat we graag een eigen Christelijke universiteit wensten te bezitten, waar plaats zou zijn voor mannen die werkten in de geest van Groen van Prinsterer, Da Costa en Bilderdijk. Veel is hiervoor gestreden. In 1851 kwam er een Seminarie tot stand. Een Seminarie is een soort van kweekschool, om jonge mensen voor dominé op te leiden', legde hij uit. 'Ongelukkerwijs kwam het tot conflicten. Zo werd Da Costa, de ziel van het Schotse Seminarie in Amsterdam, en de Afgescheidenen stichtten in 1854 een Theologische School te Kampen. Op 28 April 1876 kregen wij de vrijheid, om een Christelijke Universiteit te stichten. Maar we waren er toen nog niet. In 1878 werd de Vereniging voor Hoger Onderwijs op Gereformeerden grondslag opgericht. Op de circulaire, die toen rondgestuurd werd, las men namen van Afgescheidenen en Hervormden. Vooral de Hervormden zijn het ook geweest, die gezorgd hebben dat het geld er kwam. De man, die er wel het meest voor geijverd heeft, is de ons zo welbekende dr Abraham Kuyper. Veel trijd en moeite heeft het hem gekost, maar hij is er met Gods hulp gekomen. Dr Bronsveld was zijn heftigste tegenstander. Men zegt wel, dat het zijn schuld is geweest, dat er van een Christelijke Universiteit niets kwam. Hij deed pogingen, om de Rijksuniversiteiten aan Christus te verbinden. Maar dit moest immers wel op een mislukking uitlopen! Voor de opening van de V.U. had er tussen Dr Kuyper en Dr Bronsveld nog een heftige pennestrijd plaats. Dr Kuyper had letterlijk, maar ook figuurlijk, een geweldig hoofd. Daar